

วาระเพื่อพิจารณา เรื่องที่ ๓

ที่ กษ 0304 / 8384

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

22 สิงหาคม 2548

5419

24 ส.ค. 48

14.00 น.

สนป1/ร1

24 ส.ค. 48

เรื่อง ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ (งบกลาง) โครงการมาตรการเสริมเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ
ภาคตะวันออก

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ 23 ส.ค. 2548

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการพิจารณา จำนวน 70 เล่ม

ความเป็นมา

ตามที่ได้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่จังหวัดระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา ในปี 2548 และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2548 เห็นชอบหลักการการลงทุนโครงการเร่งด่วน จำนวน 13 โครงการ/งาน วงเงินรวม 2,708.60 ล้านบาท เพื่อให้หน่วยงานรับผิดชอบสามารถปฏิบัติงานได้ทันทีและสามารถจัดหาเพิ่มเติมให้กับพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกได้ภายในระยะเวลาที่เหลือของปี 2548 นั้น

ในขณะนี้หน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบได้เร่งรัดดำเนินการโครงการเพื่อให้แล้วเสร็จตามแผนโดยด่วนที่สุด โดยเฉพาะโครงการผันน้ำจากแม่น้ำบางปะกงลงสู่อ่างเก็บน้ำบางพระ จ.ชลบุรี ซึ่งโครงการเหล่านี้จะดำเนินการแล้วเสร็จ และสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพในช่วงฤดูฝนของปี 2549 เป็นต้นไป แต่เนื่องจากในปี 2548 ปริมาณฝนที่ตกในเขตภาคตะวันออกตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 จนถึง 21 สิงหาคม 2548 มีเพียง 923.6 มม.น้อยกว่าค่าเฉลี่ย (1,258.6 มม.) ประมาณร้อยละ 27 เป็นผลทำให้ปริมาณน้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล และอ่างเก็บน้ำดอกกราย จ.ระยอง ซึ่งเป็นแหล่งน้ำต้นทุนที่สำคัญของจังหวัดระยอง และจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันมีน้อยมาก อาจทำให้ปริมาณน้ำต้นทุนในเขตจังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยองในช่วงต้นปี 2549 มีน้อยไม่เพียงพอสำหรับสนับสนุนการใช้น้ำของภาคส่วนต่าง ๆ ในช่วงฤดูแล้งตั้งแต่เดือนธันวาคม 2548 ถึง เดือนพฤษภาคม 2549 ได้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมชลประทานได้พิจารณาแนวทางดำเนินการเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนในช่วงฤดูฝนระหว่างเดือนกันยายน 2548 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2548 ในอ่างเก็บน้ำทั้งสองแห่งให้สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ในปี 2549 ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถดำเนินการได้ โดยขออนุมัติดำเนินโครงการตามมาตรการเสริมเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำภาคตะวันออกเพิ่มเติมจากที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติแผนงานไว้เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2548 รวม 8 โครงการ วงเงินรวมทั้งสิ้น 284.70 ล้านบาท (รายละเอียดตามที่แนบ) โดยให้ดำเนินงานให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน 2548 ซึ่งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะสามารถเก็บกักน้ำในอ่างเก็บน้ำทั้งสองแห่งได้เพิ่มปีละ 40 ล้านลูกบาศก์เมตร

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมชลประทาน) จำเป็นต้องเร่งดำเนินงานตามแผนการฯ โดยเร็ว เพื่อป้องกันการเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับเกษตรกรในเขตพื้นที่ชลประทาน ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมชลประทาน) ได้ตรวจสอบงบประมาณเหลือจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 แล้ว พบว่าไม่มีงบประมาณเหลือจ่ายเพียงพอที่จะเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณเพื่อสนับสนุนแผนงานดังกล่าว จึงใคร่ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

1. อนุมัติงบประมาณปี พ.ศ. 2548 งบกลาง รายการค่าใช้จ่ายเพื่อการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ หรืองบกลางรายการอื่นตามความจำเป็นเหมาะสม เพื่อสนับสนุนแผนการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภาวะภัยแล้งหรือประสบอุทกภัย ในช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน 2548
2. อนุมัติให้กรมชลประทานสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีกรณีพิเศษเพื่อให้สามารถดำเนินโครงการทั้งหมดให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน 2548

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

W. J. G. D. —
J. J. G. D. —

กรมชลประทาน

กึ่งแผนงาน

โทร. 0 2241 5069

โทรสาร 0 2243 6917

[illegible]

(นายบรรศักดิ์ อุวรรณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

**โครงการตามมาตรการเสริมเพื่อแก้ไขปัญหา
การขาดแคลนน้ำภาคตะวันออก**

**วันที่ 23 สิงหาคม 2548
กรมชลประทาน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์**

โครงการตามมาตรการเสริมเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำภาคตะวันออก

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ	วิธีดำเนินการ	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
	<u>มาตรการไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง</u>		5,700,000	
1.	โครงการติดตั้งระบบโทรมาตร และสำรวจรูป ตัดลำน้ำธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง	ติดตั้งสถานีโทรมาตร 10 สถานี และมี การสำรวจกรณีเสียหาย 10 สถานี และสำรวจรูปตัดคลองท้ายอ่างฯ -ปาก แม่น้ำระยอง	2,850,000	กรมชลประทาน แล้วเสร็จ ก.ย. 48
2.	โครงการศึกษาการบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำระยอง	จ้างตรงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านแบบจำลอง พร้อม คณะทำงานของกรมชลประทาน	2,850,000	กรมชลประทาน แล้วเสร็จ ก.ย. 48
	<u>มาตรการใช้สิ่งก่อสร้าง</u>		279,000,000	
3	โครงการระบบส่งน้ำด้วยท่ออ่างเก็บน้ำ หนองปลาไหล-บ้านชะหารใหญ่ พร้อมระบบสูบลับด้วยไฟฟ้า ต.ชะหาร ต.ปลวกแดง อ.ปลวกแดง, ต.หนองละลอก อ.บ้านค่าย ประกอบด้วย - งานจัดหาท่อ HDPE ϕ 900 ม. ชั้น PN 8.0 พร้อมอุปกรณ์ประกอบและต่อเชื่อม 153.0 ล้านบาท -งานจัดหาปั้มน้ำพร้อมก่อสร้างโรงสูบน้ำและ ขยายเขตไฟฟ้า 83.0 ล้านบาท - งานขุดวางและฝังกลบท่อ 14.0 ล้านบาท - ค่ากระแสไฟฟ้าและการบริหารจัดการ 20.0 ล้านบาท	ก่อสร้างระบบส่งน้ำด้วยท่อขนาด ϕ 900 ม. ด้วยแรงโน้มถ่วง (gravity) ยาว ประมาณ 11.00 กม. ช่วยเหลือพื้นที่ การเกษตรประมาณ 1,000 ไร่ ในฤดูแล้ง และสูบลับด้วยไฟฟ้าลำน้ำคลองใหญ่ กลับไปเดิมให้อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล ในฤดูฝนได้ปีละประมาณ 20 ล้าน ม. ³	270,000,000	กรมชลประทาน แล้วเสร็จ ก.ย. 48
4	โครงการผันน้ำจากแหล่งน้ำคลองน้ำเย็น เดิมระบบส่งน้ำโครงการบ้านค่าย พร้อมเสริมสันฝายบ้านค่าย สูง 0.50 ม. ต.หนองละลอก อ.บ้านค่าย ประกอบด้วย - งานก่อสร้างอาคารแบ่งน้ำ 1.0 ล้านบาท -งานเสริมระดับความสูงคลองส่งฯ 1.0 ล้านบาท - งานเสริมสันฝายบ้านค่าย 3.0 ล้านบาท	คลองน้ำเย็น เป็นคลองธรรมชาติมีน้ำ ไหลตลอดปี โดยการผันเข้าคลองส่งน้ำ สายใหญ่ฝั่งขวาของโครงการบ้านค่าย เนื่องจากอยู่ติดกับคลองส่งน้ำเพื่อ ช่วยเหลือการเกษตรและลดการ ส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำฯ	5,000,000	กรมชลประทาน แล้วเสร็จ ก.ย. 48
5	ก่อสร้าง ทรบ.นาตาขวัญ ต.นาตาขวัญ อ.เมือง ประกอบด้วย - งานก่อสร้างอาคารท่อระบายน้ำ 1.5 ล้านบาท -งานเครื่องกวนบานระบาย 0.5 ล้านบาท	ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ เพื่อเก็บกักน้ำ ในคลองนาตาขวัญ เพื่อให้เกษตรกร ได้มีน้ำใช้เพื่อการเกษตรและอุปโภค- บริโภคในฤดูแล้ง	2,000,000	กรมชลประทาน แล้วเสร็จ ก.ย. 48

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ	วิธีดำเนินการ	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
6	โครงการขุดลอกคลองควายขุดบ่อ พร้อมก่อสร้างทำนบชั่วคราวและสูบเติม อ่างเก็บน้ำดอกกราย ประกอบด้วย - งานขุดลอกคลองและสระเก็บน้ำ 1.5 ล้านบาท - งานทำนบดินชั่วคราว 0.1 ล้านบาท - งานสูบน้ำ 0.4 ล้านบาท	คลองควายขุดบ่อจะมีปริมาณน้ำไหล ตลอดทั้งปี ดำเนินการขุดลอกและปิด ทำนบชั่วคราวเพื่อยกระดับน้ำแล้ว สูบเติมอ่างเก็บน้ำดอกกราย ระยะทาง ประมาณ 500 เมตร เพื่อเพิ่มปริมาณ ต้นทุนให้อ่างฯ	2,000,000	กรมชลประทาน แล้วเสร็จ ก.ย. 48
7	วางท่อผันน้ำคลองหนองหัวเชื่อมต่อบริเวณ ดอกกราย-มาบตาพุด	คลองหนองหัวเป็นต้นน้ำของคลอง ทับมามีปริมาณน้ำไหลตลอดปี โดยปิด ทำนบชั่วคราวกั้นคลอง เพื่อยกระดับน้ำ และสูบเชื่อมต่อบริเวณดอกกราย- มาบตาพุด ของ บริษัท Eastwater ซึ่งอยู่ ใกล้ระยะทางประมาณ 200 เมตร	-	งบประมาณและ ดำเนินการก่อสร้าง โดย บ. Eastwater
8	โครงการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าท้าย ฝายบ้านค่าย	บ. TPI ดำเนินการสูบน้ำด้านท้ายฝาย บ้านค่าย เพื่อทดแทนการใช้น้ำหน้า ฝายบ้านค่าย	-	ดำเนินการเสร็จแล้ว โดย บ. TPI
	รวมทั้งสิ้น 8 โครงการ		284,700,000	

การคาดการณ์ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำทั้ง 2 แห่ง ณ สิ้น ธันวาคม 2548

สถานการณ์น้ำ ณ วันที่ 22 ส.ค. 2548

1. การคาดการณ์ ณ สิ้น กรกฎาคม 2548 มีน้ำ 22.1 ล้าน ลบ.ม.
2. ถ้าสถานการณ์ฝนแล้งปริมาณฝนเหมือนปี 47จะมีน้ำ ณ สิ้น ธ.ค.48=69 ล้าน ลบ.ม.
ตามเป้าหมายควรจะมีน้ำ 140 ล้าน ลบ.ม. (ธ.ค. 2547 มีน้ำ 141 ล้าน ลบ.ม.)
3. เนื่องจากในช่วง 1-20 ส.ค.48 นี้ มีฝนตกน้อยมาก (จากการคาดการณ์ใหม่พบว่า
ปริมาณน้ำจะลดลงไป 13 ล้าน ลบ.ม. ทำให้สิ้น ธ.ค.2548 มีน้ำเพียง 56 ล้าน ลบ.ม.

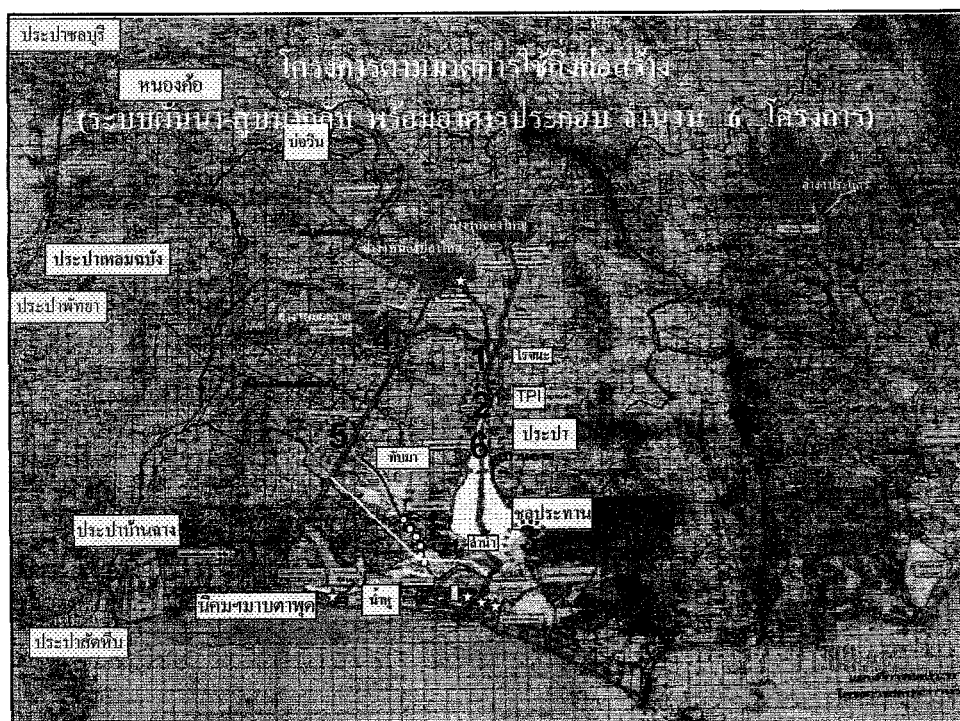
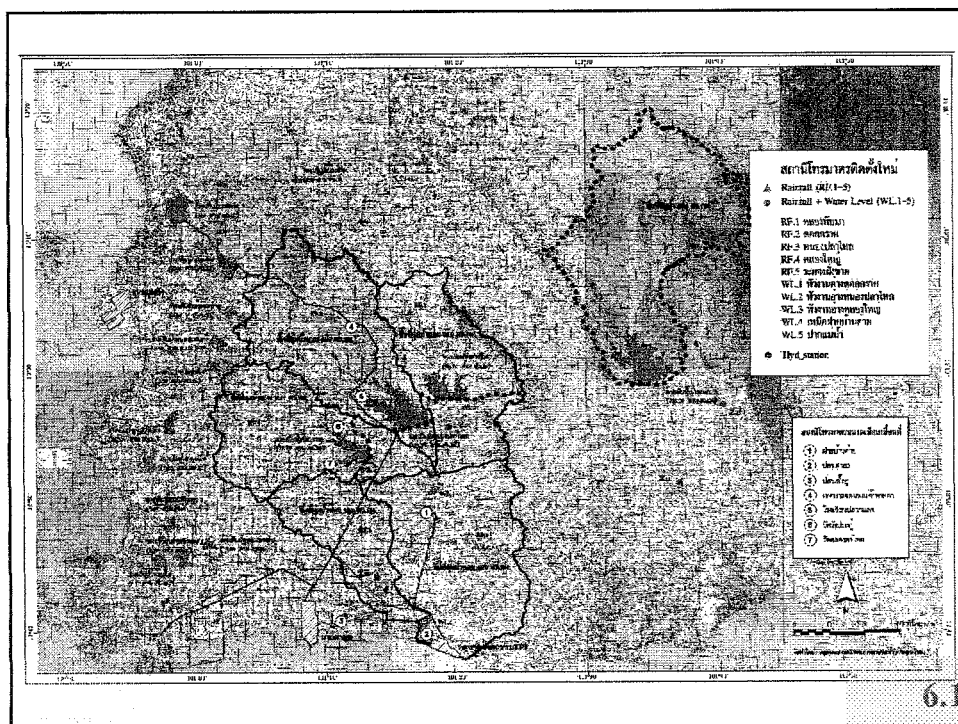
(แต่เมื่อวันที่ 21-22 สิงหาคม 2548 มีฝนตกในอ่างฯ ทั้ง 2 ประมาณ 100 มม. ซึ่ง
คาดการณ์ว่าจะมีน้ำไหลเข้าประมาณ 10 ล้าน ลบ.ม.ขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจวัด
ปริมาณน้ำในอ่างฯ และคาดว่าจะมีน้ำใช้ถึงปลายเมษายน 2549)

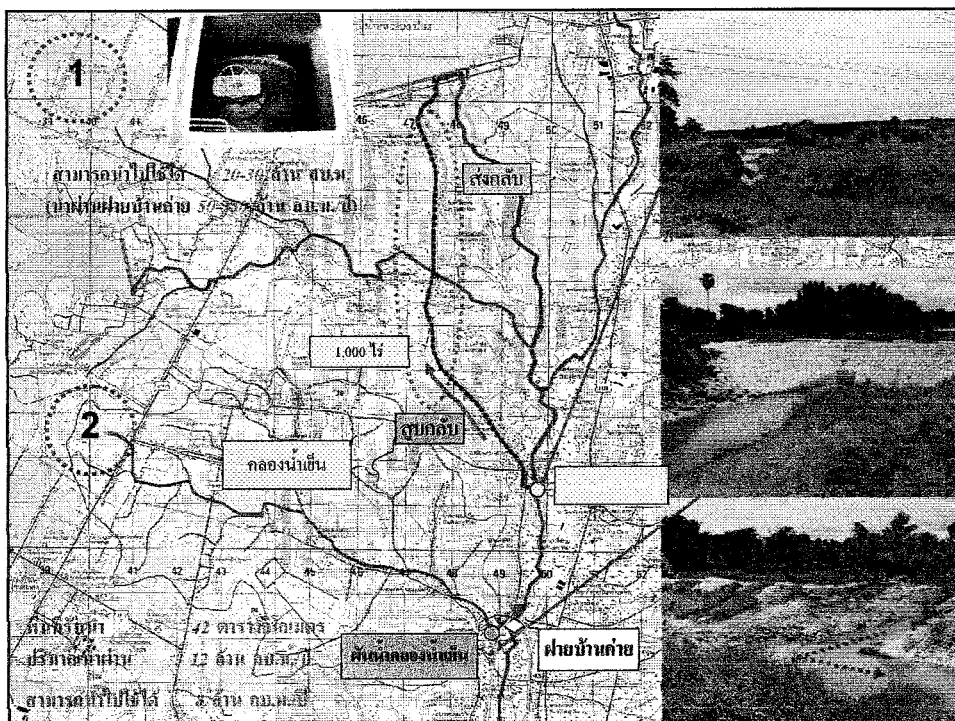
มาตรการเสริมเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำภาคตะวันออก

1. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (Optimization) โดยใช้ IT
เป็น เครื่องมือในการบริหารจัดการ
2. สูบน้ำจากพื้นที่ด้านใต้เขื่อนและบริเวณนอกพื้นที่รับน้ำของเขื่อน กลับเข้าไป
เติมอ่างเก็บน้ำในช่วงฤดูฝน
3. มาตรการระยะยาวเพื่อช่วยการบริหารจัดการน้ำให้เกิดประสิทธิภาพ
สูงสุดและป้องกันบรรเทาอุทกภัย (Flood Mitigation) ของพื้นที่ชุมชน
ต่างๆ ตลอดจนตัวเมืองระยอง

วงเงินโครงการตามมาตรการเสริมเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ภาคตะวันออก			
ลำดับ	งาน	งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ
	มาตรการไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง (2 โครงการ)	5,700,000	
1	โครงการติดตั้งระบบโทรมาตรและสำรวจรูปตัดลำน้ำ ธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง	2,850,000	แล้วเสร็จ ก.ย.48
2	โครงการศึกษาการบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำระยอง	2,850,000	แล้วเสร็จ ก.ย.48
	มาตรการใช้สิ่งก่อสร้าง (6 โครงการ)	279,000,000	
1	โครงการส่งน้ำด้วยท่ออ่างฯหนองปลาไหล - บ้านละ หารใหญ่	270,000,000	แล้วเสร็จ ก.ย.48
2	โครงการผันน้ำคลองน้ำเย็น - บ้านค่าย	5,000,000	แล้วเสร็จ ก.ย.48
3	ก่อสร้าง ทรบ.นาตาขวัญ	2,000,000	แล้วเสร็จ ก.ย.48

วงเงินโครงการตามมาตรการเสริมเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ภาคตะวันออก (ต่อ)			
ลำดับ	งาน	งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ
	มาตรการใช้สิ่งก่อสร้าง(ต่อ)		
4	โครงการขุดลอกและก่อสร้างทำนบกลองควายขุดบ่อ และสูบน้ำเดิมอ่างฯดอกกราย	2,000,000	แล้วเสร็จ ก.ย.48
5	ท่อผันน้ำคลองหนองวัวเชื่อมต่อดอกกราย-มาบตาพุด	-	งบประมาณและ ดำเนินการก่อสร้าง โดย East Water
6	โครงการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าท้ายฝายบ้าน ค่าย	-	ดำเนินการแล้วเสร็จ โดย บ. TPI
	รวมทั้งสิ้น 8 โครงการ	284,700,000	

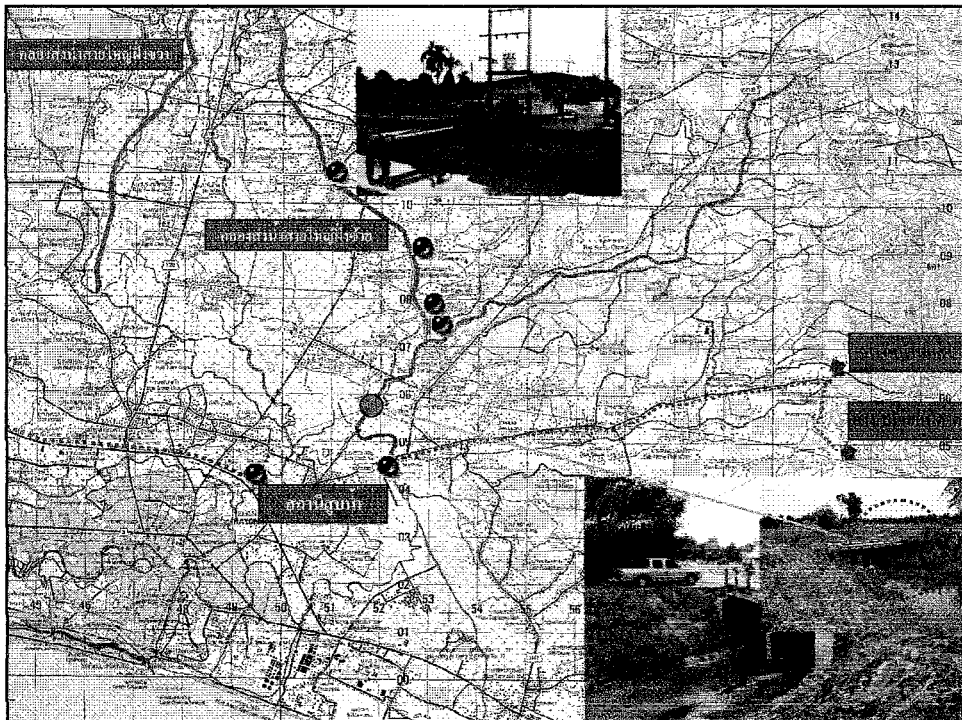
2. โครงการผันน้ำคลองน้ำเย็นเดิมระบบส่งน้ำโครงการบ้านค่าย พร้อมเสริมสันฝายบ้านค่าย สูง 50 ซม. ต.หนองละลอก อ.บ้านค่าย

วิธีดำเนินการ

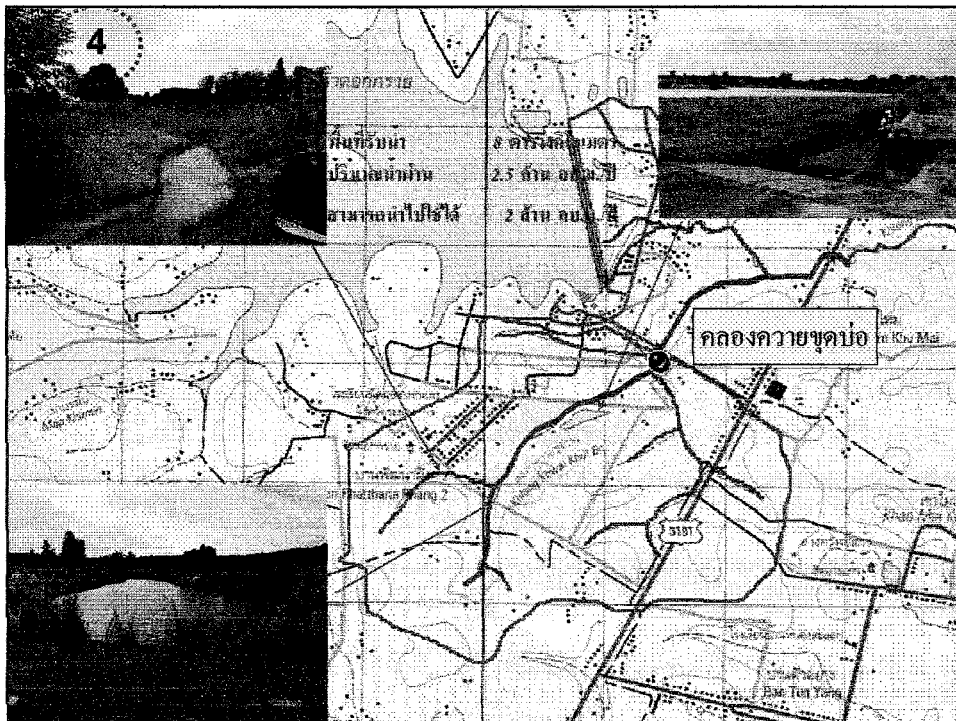
คลองน้ำเย็น เป็นคลองธรรมชาติมีน้ำไหลตลอดปี โดยการผันเข้าคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวาของฝายบ้านค่าย เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำหน้าฝายฯ ซึ่งสามารถช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรและประปาของ โดยดำเนินการสร้างอาคารบังคับน้ำและเสริมสันฝายบ้านค่าย สูง 50 ซม.

เหตุผล

คลองน้ำเย็น มีพื้นที่รับน้ำประมาณ 42 ตารางกิโลเมตร มีปริมาณน้ำผ่าน 12 ล้านลบ.ม.ต่อปี จะสามารถนำมาใช้ได้ โดยไม่กระทบกับผู้ใช้น้ำเดิมประมาณ 8 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี คาดว่า จะใช้งบประมาณ ประมาณ 5 ล้านบาท

3. ก่อสร้าง ทรบ.นาตาขัวญ ต.นาตาขัวญ อ.เมือง
วิธีดำเนินการ ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ เพื่อเก็บกักน้ำในคลองนาตาขัวญ เพื่อให้เกษตรกรได้มีน้ำใช้ในการเกษตรและอุปโภค - บริโภค ในฤดูแล้งและในฤดูฝน
เหตุผล เนื่องจากคลองนาตาขัวญ อยู่ในเขตพื้นที่ที่ส่งน้ำของฝ่ายบ้านค่าย ซึ่งปัจจุบันรับน้ำจากคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย เพื่อใช้ในการทำการเกษตรและผันน้ำไปยังอ่างเก็บน้ำบ้านแลงและอ่างเก็บน้ำห้วยหินลาด คลองนาตาขัวญ มีพื้นที่รับน้ำประมาณ 30 ตารางกิโลเมตร มีปริมาณน้ำผ่าน 7.2 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี สามารถจะนำไปใช้ได้ 5 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี เท่ากับเป็นการลดปริมาณการใช้น้ำของอ่างเก็บน้ำที่ส่งมายังฝ่ายบ้านค่าย คาดว่าจะใช้งบประมาณ ประมาณ 2 ล้านบาท

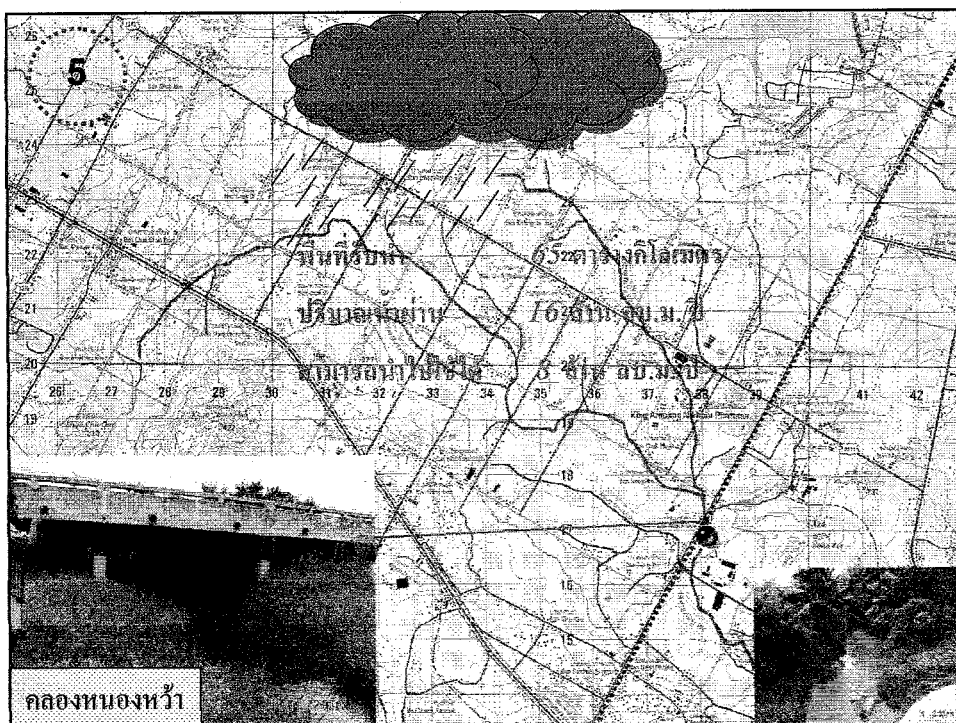
4. โครงการขุดลอกคลองควายชูป่อพร้อมก่อสร้างทำนบชั่วคราวและสูบน้ำ เติมอ่างเก็บน้ำดอกกราย

วิธีดำเนินการ

ดำเนินการขุดลอกคลองควายชูป่อและปิดทำนบชั่วคราว เพื่อยกระดับน้ำแล้วสูบน้ำ
เติมอ่างเก็บน้ำดอกกราย ระยะทางประมาณ 500 เมตร เพื่อเพิ่มปริมาณต้นทุนให้อ่างเก็บน้ำดอก
กราย (ใช้เครื่องสูบน้ำกรมชลประทาน)

เหตุผล

คลองควายชูป่อมีปริมาณน้ำขึ้นและปริมาณน้ำไหลตลอดทั้งปี จากการตรวจสอบจะมี
พื้นที่รับน้ำประมาณ 8 ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำผ่าน 2.5 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี ซึ่งสามารถ
นำมาใช้ได้ 2 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี คาดว่าจะใช้งบประมาณ ประมาณ 2 ล้านบาท

5. วางท่อผันน้ำคลองหนองหัวเชื่อมต่อบริเวณท่อคอกกราย – ฆาตพุด (บริเวณใกล้โรงงาน Thainox)
วิธีดำเนินการ ดำเนินการสูบน้ำจากคลองหนองหัวที่อยู่บริเวณใกล้กับแนวท่อของบริษัท East Water
เหตุผล คลองหนองหัว โดยมีพื้นที่รับน้ำ 65 ตารางกิโลเมตร มีน้ำผ่านประมาณ 16 ล้าน ลบ.ม. ต่อปี สามารถนำมาใช้ได้ 8 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี โดยไม่มีผลกระทบต่อผู้ใช้น้ำเดิม ทำให้สามารถประหยัดการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำคอกกรายและหนองปลาไหล ประมาณ 8 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี (ดำเนินการโดยบริษัท East Water)

